

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ขึ้นเป็นการเฉพาะ แยกต่างหาก
จากสัญญาซื้อขายในทางแพ่ง

เหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยมิได้มีกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์แยก
ต่างหากจากสัญญาซื้อขายในทางแพ่งไว้โดยเฉพาะ ในทางปฏิบัติศาลต้องนำประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ ลักษณะซื้อขายซึ่งออกแบบไว้สำหรับการซื้อขายทางแพ่งมาใช้บังคับกับสัญญาซื้อขาย
สินค้าทางพาณิชย์ด้วย ไม่ว่าจะเป็นสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ภายในประเทศ หรือสัญญาซื้อ
ขายสินค้านำระหว่างประเทศก็ตาม ทำให้ไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติและประเพณีทางการค้าทั้งใน
ประเทศและระหว่างประเทศ เกิดข้อขัดข้องหลายประการ สมควรจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการซื้อ
ขายสินค้าทางพาณิชย์ขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์เป็นการเฉพาะ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สินค้า” หมายความว่า สัณหัตถ์ที่มืออยู่แล้วในขณะที่ทำสัญญา และที่จะผลิต หรือ จัดทำขึ้นในภายหน้า แต่ไม่รวมถึงบุคคลสิทธิ หรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา [CISG Article ๓ (๑)]

“สัญญา” หมายความว่า สัญญาซื้อขายที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

“อินโคเทอมส์” (Incoterms) หมายความว่า คำย่อที่กำหนดขึ้นโดยหอการค้านานาชาติ เพื่อให้ คู่สัญญาซื้อขายสินค้าใช้แสดงถึงสิทธิและหน้าที่บางประการระหว่างคู่สัญญาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่หอการค้านานาชาติจัดทำไว้

“สถานประกอบการ” (Place of Business) หมายความว่า สถานที่ตั้งหรือที่แสดงต่อผู้เกี่ยวข้อง ว่าเป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาที่คู่สัญญาใช้เป็นที่ทำกรางานหรือเป็นที่ติดต่อปกติ ของแต่ละฝ่ายในขณะที่ทำสัญญา ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดมีสถานประกอบการหลายแห่งให้ถือว่าสถาน ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับสัญญานั้นมากที่สุดเป็นสถานประกอบการของคู่สัญญาฝ่ายนั้น และ

หากฝ่ายใดไม่มีสถานประกอบการให้ถือว่าถิ่นที่อยู่ปกติเป็นสถานประกอบการของฝ่ายนั้น [CISG Article ๑ และ ๑๐]

“ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์” หมายความว่า นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน ไม่ว่าจะเป็นิติบุคคลตามกฎหมายไทย หรือกฎหมายต่างประเทศ ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน กลุ่มบุคคลในกิจการร่วมค้า และผู้ที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราวตามประมวลรัษฎากร [ร่างพ.ร.บ. จัดตั้งฯ มาตรา ๔]

“ประเพณีทางการค้า” หมายความว่า ประเพณีหรือธรรมเนียมปฏิบัติซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางและถือปฏิบัติกันอยู่เป็นปกติระหว่างผู้ค้าขายสินค้าชนิดนั้น ทั้งคู่สัญญาที่เกี่ยวข้องก็ได้รู้หรือควรจะได้รู้ถึงความมีอยู่ของประเพณีหรือธรรมเนียมปฏิบัติดังกล่าวด้วย [CISG Article ๙]

“ภาวะความเสี่ยง” (Risk of loss) หมายความว่า ภาวะความเสี่ยงต่อการสูญหาย เสียหาย หรือทำลายของสินค้าที่ซื้อขาย

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕ และมาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่สัญญาดังต่อไปนี้ [CISG Article ๑ (๓)]

(๑) สัญญาซื้อขายสินค้าภายในประเทศที่คู่สัญญาเป็นผู้ประกอบการค้าพาณิชย์

(๒) สัญญาซื้อขายสินค้านระหว่างประเทศที่คู่สัญญามีสถานประกอบการ (Places of Business) ตั้งอยู่ในดินแดนของประเทศต่างกัน [CISG Article ๑]

(๓) สัญญาซื้อขายที่คู่สัญญาตกลงกันอย่างชัดแจ้งว่าให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สัญญาซื้อขาย ต่อไปนี้

(๑) สินค้าที่ซื้อไปเพื่อใช้ส่วนตัว หรือในครอบครัวของผู้ซื้อ เว้นแต่ในขณะทำสัญญาผู้ขายมิได้รู้และไม่มีเหตุอันควรจะรู้ว่าผู้ซื้อต้องการซื้อไปเพื่อใช้ส่วนตัวหรือในครอบครัวของผู้ซื้อ

(๒) ในการขายทอดตลาด หรือการบังคับคดี หรือการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๓) สัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(๔) หุ่น หุ่นกึ่ง ตราสารการลงทุน ตราสารหนี้ ตราสารเปลี่ยนมือ หรือเงินตรา

(๕) เรือ หรืออากาศยาน

(๖) กระแสไฟฟ้า คลื่นความถี่ หรือข้อมูล

(๗) สินค้าอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

[ที่มา: (๑) (๖) มาจาก CISG Article ๒]

มาตรา ๖ สัญญาที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ แม้จะมีการซื้อขายสินค้าอื่น หรือ การให้บริการรวมอยู่ด้วย ก็ให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การซื้อขายสินค้าอื่น หรือ การให้บริการจะเป็นสาระสำคัญแห่งสัญญายิ่งกว่า [ที่มา : CISG Article ๓]

มาตรา ๖/๑ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้กับความรับผิดของผู้ขาย กรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิตหรือร่างกายอันมีสาเหตุมาจากสินค้า

มาตรา ๖/๒ คู่สัญญาอาจตกลงกันไม่นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับทั้งหมด หรือบางส่วน หรือตกลงกันให้ผิดแผกแตกต่างไปจากบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออกกฎกระทรวง และจัดวางระเบียบข้อบังคับทางธุรการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๘ สิทธิหน้าที่และนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายให้เป็นไปตามที่ตกลงกันใน สัญญา เรื่องใดที่คู่สัญญามีได้ตกลงกันไว้ก็ให้บังคับตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หากไม่มี บทบัญญัติเช่นว่านั้น ให้บังคับตามประเพณีทางการค้า และหลักทั่วไปแห่งกฎหมาย ตามลำดับ และ หากประเพณีทางการค้าและหลักทั่วไปแห่งกฎหมายก็ไม่มีด้วยไซ้ ท่านให้บังคับตามกฎหมายที่ใช้ บังคับแก่สัญญาซื้อขายทั่วไป [ป.พ.พ. + พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม + พ.ร.บ. ธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์]

ให้ใช้ความในวรรคหนึ่งบังคับแก่สัญญาซื้อขายสินค้านี้ระหว่างประเทศตามมาตรา ๔ (๒) เพียง เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยสัญญาซื้อขายสินค้านี้ระหว่างประเทศที่ ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา ๙ สัญญาที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ย่อมมีผลบังคับกันได้ แม้จะมีได้ทำ เป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ [ที่มา : CISG Article ๑๑]

การตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาให้ผิดแผกแตกต่างไปจากที่กฎหมาย บังคับไว้หรือแตกต่างไปจากประเพณีทางการค้า หรือแนวทางที่คู่สัญญาเคยปฏิบัติต่อกันมา หากมิได้ มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาฝ่ายที่จะต้องเสียประโยชน์จากการตกลงแก้ไข เปลี่ยนแปลงนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าหาได้มีข้อตกลงดังกล่าวไม่

ในกรณีที่สัญญาเดิมมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ที่จะต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ และมี ข้อตกลงไว้ด้วยว่าการตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญานั้นจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลง ลายมือชื่อฝ่ายที่จะต้องเสียประโยชน์จากการตกลงดังกล่าว การตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก ข้อตกลงเดิมจะต้องมีหลักฐานตามที่กำหนดไว้จึงจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้หรือฟ้องร้องบังคับคดีได้ แต่ถ้า คู่สัญญาฝ่ายใดได้กระทำการใดอันแสดงให้เห็นได้ว่าไม่ตั้งใจที่จะให้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก สัญญาเดิมจะต้องมีหลักฐานดังกล่าวและคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้ยอมรับตามนั้นด้วยแล้วเพียงใด การ แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญาในกรณีนั้นจะไม่มีหลักฐานตามที่กำหนดไว้เดิมก็ได้เพียงเท่าที่ได้ ยอมรับกันนั้น [ที่มา : CISG Article ๒๙ (๒)]

มาตรา ๑๐ สัญญาที่มีข้อตกลงว่าเป็นการซื้อขายตามอินโคเทอมส์ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ให้ถือว่าหลักเกณฑ์ที่หอการค้านานาชาติ กำหนดให้ใช้กับการซื้อขายลักษณะนั้นในขณะทำสัญญา เป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงในสัญญานั้น เว้นแต่คู่สัญญาจะตกลงกันโดยชัดแจ้งเป็นอย่างอื่น [ที่มา: ICC]

มาตรา ๑๑ การตีความสัญญาและบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่สัญญาดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้ด้วย [ที่มา: CISG Article ๗ และ ๘]

(๑) ความสอดคล้องกับมาตรฐานและแนวทางที่ถือปฏิบัติกันอยู่ในวงการค้าพาณิชย์ทั้งใน ประเทศ และระหว่างประเทศ [ที่มา: CISG Article ๗ (๑)]

(๒) ความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนของกิจการค้าพาณิชย์ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

(๓) ประเพณีทางการค้าที่คู่สัญญารู้หรือควรจะได้รู้ และแนวทางที่คู่สัญญาเคยปฏิบัติต่อกันมาก่อน

(๔) ความสุจริตและเป็นธรรมซึ่งผู้ประกอบกิจการค้าพาณิชย์ที่ดีจะพึงมีและปฏิบัติต่อกัน [ที่มา: CISG Article ๗ (๑)]

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีการให้คำมั่นว่าจะซื้อหรือจะขายสินค้าแก่กันโดยมิได้กำหนดเวลา สำหรับการสนองรับคำมั่นนั้นไว้ คำมั่นดังกล่าวมีผลผูกพันผู้ให้คำมั่นอยู่เพียงชั่วระยะเวลาอันสมควร เท่านั้น และอย่างช้าต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันที่การแสดงเจตนาให้คำมั่นมีผล

ในกรณีที่คำมั่นมีกำหนดเวลาสำหรับการสนองรับไว้ คำมั่นนั้นย่อมมีผลผูกพันไปจนกว่าจะ พ้นกำหนดเวลาที่ระบุไว้ แต่ถ้าเป็นการให้คำมั่นโดยไม่มีคำตอบแทน แม้จะกำหนดเวลาสนองรับไว้ เกินสามเดือนก็ให้มีผลผูกพันอยู่เพียงสามเดือนเท่านั้น [ที่มา: UCC Article ๒ – ๒๐๕ Firm offers]

มาตรา ๑๓ การแสดงเจตนา การบอกกล่าว หรือการติดต่อสื่อสารใดระหว่างคู่สัญญา หากได้กระทำโดยวิธีการที่เคยใช้ระหว่างกันมาก่อน หรือโดยวิธีการที่เหมาะสมแก่สถานการณ์ ในขณะที่กระทำแล้ว ก็ให้ถือว่าการแสดงเจตนา การบอกกล่าว หรือการติดต่อสื่อสารนั้นได้ไปถึงผู้รับ ภายในเวลาอันควรคาดหมายได้แล้ว แม้ว่าความจริงผู้รับจะได้รับเข้าไป หรือมิได้รับเลยก็ตาม [ที่มา: UCC]

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน ข้อตกลงที่เป็นสาระสำคัญของสัญญา (Breach of Fundamental Term) หรือฝ่าฝืนข้อตกลงใดที่ทำให้ คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเสียหายหรือสูญเสียสิทธิประโยชน์ที่เป็นสาระสำคัญของสัญญา (Fundamental Breach) ซึ่งผู้ผิดสัญญาได้คาดเห็นหรือควรจะได้คาดเห็นถึงความเสียหายหรือสูญเสียเช่นนั้นแล้ว คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายจะบอกเลิกสัญญาโดยมีพัคต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนก็ได้ (Avoidance or Cancellation of Contract) [ที่มา: CISG Article ๒๕]

ส่วนการผิดสัญญาในข้อที่มีได้เป็นสาระสำคัญของสัญญานั้น คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะถือเป็น เหตุบอกเลิกสัญญามิได้ แต่มีสิทธิบังคับให้ฝ่ายที่ผิดสัญญาปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญา และเรียก ค่าสินไหมทดแทนได้

ในกรณีที่กฎหมายหรือข้อตกลงในสัญญาให้สิทธิคู่สัญญาฝ่ายใดบอกเลิกสัญญาได้โดย คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมิได้ผิดสัญญา การใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาของฝ่ายนั้นจะต้องบอกกล่าวให้อีกฝ่าย หนึ่งทราบล่วงหน้าเป็นระยะเวลาพอสมควร การบอกเลิกสัญญาในกรณีนี้ทำให้สิทธิหน้าที่ที่มีต่อกันใน อนาคตระงับสิ้นไป แต่ไม่กระทบถึงหนี้ที่ได้ชำระให้แก่กันไปแล้ว โดยชอบก่อนหน้านั้นแล้ว ทั้งไม่กระทบ ถึงสิทธิรับมัดจำ เรียกเบี้ยปรับ หรือค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดจากการผิดสัญญาก่อน การบอกเลิกสัญญา (Termination of Contract) [ที่มา: CISG Article ๒๖]

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใด แสดงให้เห็นได้ อย่างชัดเจนตั้งแต่ก่อนถึงกำหนดชำระหนี้ว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นจะไม่ชำระหนี้ หรือไม่ชำระหนี้ ตามสัญญา คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิระงับการชำระหนี้ส่วนของตนไว้ได้ โดยถือว่าคู่สัญญาฝ่าย แรกผิดสัญญาล่วงหน้า (Anticipatory Breach) ทั้งยังมีสิทธิเรียกสิ่งที่ได้ชำระให้ไปก่อนหน้านั้นคืน จากฝ่ายที่ผิดสัญญาล่วงหน้าได้ด้วย แต่ไม่อาจกระทำให้บุคคลภายนอกผู้รับโอนโดยสุจริตและ เสียค่าตอบแทนต้องถูกกระทบกระเทือนสิทธิ

คู่สัญญาฝ่ายที่มีสิทธิตามวรรคหนึ่งจะต้องแจ้งให้ฝ่ายที่ผิดสัญญาล่วงหน้าได้ทราบโดยพลันว่า ตนจะใช้สิทธินั้น แต่ถ้าฝ่ายที่ผิดสัญญาล่วงหน้าสามารถหาประกันที่เพียงพอมาให้ได้ สิทธิตามวรรค หนึ่งย่อมระงับสิ้นไป

ในกรณีที่การผิดสัญญาล่วงหน้ามีลักษณะเป็นการผิดสัญญาตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะบอกเลิกสัญญานั้นเสียก็ได้ แต่จะต้องบอกกล่าวล่วงหน้าตามสมควร เพื่อให้โอกาสฝ่ายที่ผิดสัญญามีโอกาสจัดหาประกันที่เพียงพอมาให้ก่อน เว้นแต่ฝ่ายที่ผิดสัญญาจะได้แสดงชัดแจ้งแล้วว่าเขาจะไม่ชำระหนี้อย่างแน่นอน [ที่มา: CISG Article ๗๑ - ๗๒]

มาตรา ๑๖ (Breach of Instalment Contract) ในสัญญาที่ผู้ขายจะต้องส่งมอบสินค้าเป็นงวดตั้งแต่สองงวดขึ้นไป หากผู้ขายผิดสัญญาในการส่งมอบงวดใด งวดหนึ่ง ผู้ซื้อจะบอกเลิกสัญญาเฉพาะในงวดนั้นก็ได้ หากการผิดสัญญาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ขายจะผิดสัญญาในงวดต่อไปอีกด้วย ผู้ซื้อจะบอกเลิกสัญญาสำหรับการส่งมอบงวดต่อไปด้วยก็ได้ โดยต้องใช้สิทธินั้นภายในเวลาอันสมควร และถ้าการผิดสัญญาในงวดใดทำให้สินค้าที่ได้ส่งมอบไปก่อน และที่จะส่งมอบหลังจากงวดนั้น เป็นอันไร้ประโยชน์แก่ผู้ซื้อ เพราะเหตุแห่งสภาพของสินค้าจะต้องใช้ประกอบกัน หรือเพราะผิดวัตถุประสงค์แห่งสัญญาที่คู่สัญญาได้คาดหมายไว้ตั้งแต่ขณะทำสัญญา ให้ถือว่าเป็นการผิดสัญญาตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งผู้ซื้อจะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้โดยมีพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้า [ที่มา: CISG Article ๗๓]

หมวด ๒

การเกิดแห่งสัญญา

มาตรา ๑๗ สัญญาย่อมเกิดขึ้นโดยการตกลงกันอย่างชัดแจ้งระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย หรือโดยการทำคำเสนอและคำสนองถูกต้องตรงกัน หรือโดยการกระทำของคู่สัญญาซึ่งแสดงถึงการยอมรับโดยปริยายว่ามีสัญญาผูกพันกัน ทั้งนี้ไม่ว่าจะกระทำด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร หรือทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๑๘ สัญญาอาจเกิดขึ้นได้ ถึงแม้ว่าสถานที่และเวลาเกิดแห่งสัญญานั้น จะมีได้ปรากฏอย่างชัดแจ้ง

สถานที่และเวลาเกิดแห่งสัญญาจะเป็นสถานที่ใดเวลาใดนั้น ย่อมเป็นไปตามเจตนาที่แท้จริงของคู่สัญญา ในกรณีมีข้อสงสัยให้ถือว่าสถานที่และเวลาที่คู่สัญญาลงนามในเอกสารแห่งสัญญาร่วมกันเป็นสถานที่และเวลาเกิดแห่งสัญญา ถ้าไม่มีการลงนามร่วมกันให้ถือว่าสัญญาเกิดขึ้น ณ สถานที่และเวลาที่คำสนองมีผล ส่วนในกรณีที่สัญญาเกิดโดยการกระทำของคู่สัญญาซึ่งแสดงถึงการยอมรับโดยปริยายว่ามีสัญญาผูกพันกันให้ถือว่าสัญญาเกิดขึ้น ณ สถานที่และเวลาเมื่อมีการอันใดอันหนึ่งขึ้นอันจะพึงสันนิษฐานได้ว่าเป็นการแสดงเจตนาสนองรับ

มาตรา ๑๙ เมื่อคู่กรณีได้แสดงเจตนาตรงกันว่าจะได้มีสัญญาเกิดขึ้นระหว่างกันแล้ว สัญญา ย่อมเกิดขึ้นตามที่คู่กรณีตกลงกันได้ ถึงแม้ว่ายังมีข้อสัญญาบางข้อมิได้ตกลงกันก็ตาม เว้นแต่การ บังคับตามสัญญานั้นจะไม่สามารถกระทำได้นั้นจนกว่าจะตกลงกันในข้อนั้นได้เสียก่อน หรือคู่สัญญาฝ่าย ใดฝ่ายหนึ่งจะได้บอกกล่าวให้อีกฝ่ายหนึ่งได้ทราบไว้ก่อนแล้วว่า สัญญาจะไม่เกิดขึ้นจนกว่าจะ ได้ตกลงกันในข้อสัญญานั้นแล้ว [ที่มา: UCC Article ๒ – ๒๐๔ (๓)]

มาตรา ๑๙/๑ ข้อเสนอจะทำสัญญาที่ส่งไปยังบุคคลหนึ่งหรือบุคคลหลายคนโดย เฉพาะเจาะจงจะมีความผูกพันเป็นคำเสนอต่อเมื่อได้ระบุตัวสินค้า และกำหนดปริมาณและราคาของสินค้านั้นไว้ด้วย ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย

ข้อเสนอจะทำสัญญาที่ส่งไปยังบุคคลทั่วไปโดยไม่เฉพาะเจาะจง ให้ถือว่าเป็นเพียงการเชิญชวนให้ทำคำเสนอ เว้นแต่ผู้เสนอจะได้แสดงเจตนาไว้อย่างชัดแจ้งว่าเป็นคำเสนอ

มาตรา ๑๙/๒ คำเสนอจะมีผลเมื่อไปถึงผู้รับคำเสนอ

ในกรณีที่ผู้เสนอได้บอกถอนคำเสนอไปถึงผู้รับคำเสนอก่อนหรือพร้อมกันกับที่คำเสนอนั้นไปถึงผู้รับคำเสนอ คำเสนอนั้นเป็นอันไร้ผล ถึงแม้ว่าจะมีข้อกำหนดห้ามถอนคำเสนอไว้ในคำเสนอนั้นก็ตาม

มาตรา ๑๙/๓ ผู้เสนออาจบอกยกเลิกคำเสนอเสียก็ได้ หากได้แสดงเจตนายกเลิกส่งไปถึงผู้รับคำเสนอก่อนผู้รับคำเสนอจะได้ส่งคำสนอง

คำเสนอไม่อาจยกเลิกได้ ถ้า

(๑) คำเสนอระบุอายุยกเลิกไม่ได้ ไม่ว่าจะด้วยการบ่งระยะเวลาไว้แน่นอน สำหรับการ ทำคำสนองหรือสำหรับกรณีอื่น หรือ

(๒) ผู้รับคำเสนอจะมีเหตุผลเพียงพอที่จะเชื่อว่าคำเสนอนั้นเป็นคำเสนอที่ไม่อาจยกเลิก ได้ และผู้รับคำเสนอได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งไปตามคำเสนอเช่นนั้น

มาตรา ๑๙/๔ คำเสนอแม้จะเป็นคำเสนอที่ไม่อาจยกเลิกได้ตามมาตรา ๑๙/๓ วรรคสอง ก็ให้ถือว่าเป็นอันสิ้นผลถ้าผู้รับคำเสนอได้ส่งคำปฏิเสธคำเสนอนั้นไปถึงผู้เสนอ

มาตรา ๒๐ กำหนดเวลาสำหรับการทำคำสนองตามที่ระบุไว้ในคำเสนอที่ส่งให้แก่ผู้รับ ทางโทรเลข หรือไปรษณีย์นั้น ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้เสนอได้ส่งโทรเลข หรือนับแต่วันที่ที่ระบุใน จดหมายหรือบนซองจดหมายในกรณีที่ไม่มีวันที่ปรากฏอยู่ในตัวจดหมาย แล้วแต่กรณี

[ที่มา: CISG Article ๒๐ (๑)]

มาตรา ๒๑ การนิ่งไม่ป้อนเป็นคำสนอง เว้นแต่จะมีประเพณีทางการค้า หรือทางปฏิบัติของ คู่สัญญาแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้รับคำเสนอได้แสดงเจตนาเป็นหนังสือสนองรับคำเสนออย่างชัดเจนภายในกำหนดเวลาที่คำเสนอยังมีผลผูกพันอยู่ ให้ถือเป็นคำสนองที่ชอบ และเป็นผลให้เกิดสัญญาขึ้นได้ ถึงแม้ว่าคำสนอนนั้นจะมีข้อความเพิ่มเติม หรือแตกต่างไปจากที่ระบุในคำเสนออยู่ด้วยก็ตาม [UCC 8.2-206(3)] เว้นแต่จะเป็นการเพิ่มเติมหรือแตกต่างในข้อสาระสำคัญ [ที่มา: CISG Article ๑๙ (๓)]

สัญญาที่เกิดตามความในวรรคหนึ่งมีผลผูกพันคู่สัญญาตามที่มีเจตนาตรงกัน สำหรับข้อความในคำสนองที่เพิ่มเติมหรือแตกต่างไปจากที่ระบุในคำเสนอนั้นให้มีผลผูกพันผู้เสนอด้วย ถ้าผู้เสนอมิได้แจ้งคัดค้านไปยังผู้สนองโดยไม่ชักช้าว่าไม่ประสงค์จะผูกพันเช่นนั้น [ที่มา: CISG Article ๑๙ (๒)]

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่คำสนองที่ตั้งเงื่อนไขโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายว่า ผู้เสนอจะต้องยอมตกลงตามข้อความที่เพิ่มเติมหรือ แตกต่างไปจากที่ระบุในคำเสนอนั้นด้วย สัญญาจึงจะเกิดขึ้น และมีให้ใช้บังคับแก่กรณีที่คำเสนอได้แสดงชัดแจ้งว่าคำสนองจะต้องไม่มีข้อความที่เพิ่มเติมหรือแตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในคำเสนอ ในแต่ละกรณีนี้ให้ถือว่าคำสนอนนั้นเป็นคำบอกปิดไม่รับคำเสนอและกลายเป็นคำเสนอขึ้นใหม่ [ที่มา: CISG Article ๑๙ (๑) (๒)]

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

มาตรา ๒๒ ผู้ขายมีหน้าที่โอนกรรมสิทธิ์ในสินค้า รวมทั้งส่งมอบตัวสินค้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ซื้อ ส่วนผู้ซื้อมีหน้าที่รับโอนและรับมอบสินค้าและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และชำระราคาตอบแทนให้แก่ผู้ขาย [ที่มา: CISG Article ๓๐ Article ๕๓]

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่สัญญามีได้กำหนดสถานที่สำหรับการส่งมอบสินค้า และเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้โดยเฉพาะ ให้ส่งมอบ ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการซื้อขายที่จะต้องมีการขนส่งสินค้าโดยผู้ขนส่ง การส่งมอบย่อมสำเร็จเมื่อได้ส่งมอบสินค้านั้นให้แก่ผู้ขนส่งคนแรก

(๒) ในการซื้อขายที่ไม่ต้องขนส่งสินค้าโดยผู้ขนส่ง หากเป็นการซื้อขายทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง และคู่สัญญาได้รู้อยู่แล้วในขณะทำสัญญาว่าสินค้านั้นอยู่ ณ สถานที่ใด การส่งมอบต้องกระทำ ณ สถานที่ที่สินค้านั้นได้อยู่ในขณะทำสัญญา แต่ถ้าเป็นการซื้อขายทรัพย์สินที่จะต้องผลิตหรือจัดทำขึ้น ณ สถานที่ใด การส่งมอบต้องกระทำ ณ สถานที่ที่ได้ผลิต หรือจัดทำสินค้านั้น

(๓) ในกรณีอื่น ผู้ขายต้องส่งมอบสินค้าที่ขายให้แก่ผู้ซื้อ ณ สถานที่ที่เป็นสถานประกอบการของผู้ขายในขณะทำสัญญา [ที่มา: CISG Article ๓๑ (๑) (๒) (๓)]

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้ขายจะต้องส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ขนส่ง หากมิได้มีการบ่งระบุตัวสินค้าให้ชัดเจนโดยทำเครื่องหมายไว้ที่ตัวสินค้า หรือระบุไว้ในเอกสารกำกับ การขนส่ง หรือโดยวิธีการอื่น เมื่อได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ขนส่งแล้วผู้ขายย่อมมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้ซื้อได้ทราบภายในเวลาอันสมควรถึงสภาพ จำนวน และเครื่องหมายของสินค้าที่ส่งหรือหีบห่อของสินค้านั้น [ที่มา: CISG Article ๓๒(๑)]

ในกรณีที่ผู้ขายมีหน้าที่จัดส่งสินค้าโดยผู้ขนส่ง ผู้ขายจะต้องทำสัญญาที่จำเป็นกับผู้ขนส่งในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อจัดส่งสินค้าไปยังสถานที่ที่กำหนด โดยมีข้อตกลงที่สอดคล้องกับข้อตกลงปกติในสัญญาฉบับของรูปแบบนั้น [ที่มา: : CISG Article ๓๒(๒)]

ในกรณีที่ผู้ขายไม่มีหน้าที่ต้องทำสัญญาประกันภัยสินค้าที่อยู่ในระหว่างการขนส่ง ผู้ขายจะต้องแจ้งข้อมูลที่จำเป็นแก่การทำสัญญาประกันภัยสินค้านั้นให้ผู้ซื้อทราบตามที่ผู้ซื้อร้องขอ [ที่มา: CISG Article ๓๒(๓)]

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่สัญญามิได้ระบุราคาสินค้าไว้ว่าเป็นจำนวนเท่าใด หรือกำหนดให้คู่สัญญาตกลงกันว่าราคาสินค้าเป็นจำนวนเท่าใด แต่ไม่อาจตกลงกันได้ หรือกำหนดให้เป็นไปตามราคาตลาดหรือให้บุคคลภายนอกเป็นผู้กำหนด แต่ไม่อาจหาราคาตลาดหรือราคาที่กำหนดโดยบุคคลภายนอกได้ ผู้ซื้อจะต้องชำระราคาตามสมควรสำหรับการซื้อขายสินค้านั้นตามที่เป็นอยู่ในขณะทำสัญญาให้แก่ผู้ขาย [ที่มา: CISG Article ๕๕]

ในกรณีที่ราคาสินค้าจะต้องกำหนดตามน้ำหนักของสินค้า เมื่อกรณีเป็นที่สงสัย ท่านให้ถือตามน้ำหนักสุทธิของสินค้านั้น ในเวลาส่งมอบ [ที่มา: CISG Article ๕๖]

มาตรา ๒๖ หากในกรณีที่สัญญามิได้ระบุสถานที่และเวลาสำหรับชำระราคาไว้โดยเฉพาะ ผู้ซื้อจะต้องชำระ ณ สถานที่ประกอบการของผู้ขาย แต่ถ้าผู้ซื้อไม่มีหน้าที่ต้องชำระราคาเมื่อผู้ขายได้ส่งมอบสินค้า หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ซื้อชำระราคา ณ สถานที่ที่ผู้ขายส่งมอบสินค้า หรือเอกสารดังกล่าว นั้น ส่วนเวลาชำระราคานั้นให้ชำระ ณ เวลาที่ผู้ขายส่งมอบสินค้าหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ซื้อ แต่ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะขอตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าที่จะส่งมอบให้ตนก่อนการชำระราคา เว้นแต่วิธีการส่งมอบสินค้าหรือวิธีการชำระราคาตามที่ตกลงกันจะไม่เปิดโอกาสให้ผู้ซื้อตรวจสอบเช่นนั้นได้ [ที่มา: CISG Article ๕๗ (๑) Article ๕๘ (๑) (๓)]

มาตรา ๒๗ ในการตรวจสอบความถูกต้องของสินค้า หากผู้ซื้อได้พบความไม่ถูกต้องของสินค้าไม่ว่าในด้านปริมาณ คุณภาพ หีบห่อ หรือลักษณะอื่นใด รวมทั้งกรณีชำระชุดบกพร่องหรือรอนสิทธิด้วย ผู้ซื้อจะต้องแจ้งให้ผู้ขายได้ทราบถึงความไม่ถูกต้องนั้นภายในเวลาอันสมควรนับแต่วันที่ตรวจพบหรือควรจะได้พบ มิเช่นนั้นผู้ซื้อจะอ้างเอาความไม่ถูกต้องนั้นมาเป็นข้อเรียกร้องหรือข้อต่อสู้ผู้ขายมิได้ [ที่มา: CISG Article ๓๙ (๑)]

ระยะเวลาอันสมควรที่ผู้ซื้อจะต้องแจ้งความไม่ถูกต้องของสินค้าให้ผู้ขายทราบตามวรรคหนึ่ง นั้น อย่างช้าที่สุดต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ผู้ขายได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ เว้นแต่จะมีข้อตกลง รับประทานความถูกต้องของสินค้าไว้เป็นเวลาสั้นหรือยาวกว่านั้น [ที่มา: CISG Article ๓๙ (๒)]

ผู้ขายไม่พ้นจากความรับผิดตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ในผลแห่งข้อความจริงอันผู้ขายได้รู้ หรือควรจะได้รู้และปกปิดเสีย [ที่มา : CISG Article ๔๐]

แต่ถึงกรณีจะเป็นอย่างไรก็ดี ผู้ซื้ออาจชำระราคาลดลงตามส่วน หรือเรียกค่าสินไหมทดแทน ได้ หากมีเหตุอันสมควรที่มีได้แจ้งให้ผู้ขายทราบถึงความไม่ถูกต้องภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือ วรรคสอง ทั้งนี้เว้นแต่ค่าเสียหายจากการขาดกำไร (Loss of Profit) [ที่มา : CISG Article ๔๔]

มาตรา ๒๘ ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะไม่รับมอบสินค้าและไม่ชำระราคาให้แก่ผู้ขายได้ ถ้าตรวจพบว่า สินค้านั้นไม่ถูกต้องตามที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาหรือตามกฎหมาย ไม่ว่าในด้านปริมาณ คุณภาพ ทั้บห่อ หรือลักษณะอื่นใด รวมทั้งกรณีชำรุดบกพร่อง หรือรอนสิทธิด้วย

ในกรณีที่มีการรอนสิทธิเกิดโดยอาศัยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลผู้มาก่อนการรับมอบ สิทธิของบุคคลนั้นจะต้องเป็นสิทธิที่มีอยู่ตามกฎหมายของประเทศที่ผู้ซื้อ มีสถานประกอบการอยู่ หรือ ประเทศที่สินค้านั้นจะถูกส่งไปขายหรือใช้ประโยชน์ ทั้งผู้ขายก็ได้รู้หรือควรจะได้รู้ถึงสิทธิดังกล่าว นั้น อยู่แล้วในขณะทำสัญญา [ที่มา: CISG Article ๔๑ Article ๔๒]

ผู้ซื้อจะอ้างสิทธิตามวรรคหนึ่งมิได้ หากตนได้รู้หรือควรจะได้รู้ถึงความไม่ถูกต้องของสินค้านั้น อยู่แล้วในขณะทำสัญญา หรือความไม่ถูกต้องของสินค้านั้นเกิดจากการที่ผู้ขายปฏิบัติตามคำสั่ง กรรมวิธี สูตร การออกแบบหรือลักษณะเฉพาะอย่างอื่นที่ผู้ซื้อกำหนดให้ [ที่มา: CISG Article ๔๒ (๒)]

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ผู้ขายส่งมอบสินค้าก่อนกำหนดส่งมอบ ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะรับมอบ หรือ ไม่รับมอบสินค้านั้นจนกว่าจะถึงกำหนดส่งมอบก็ได้ [ที่มา: CISG Article ๕๒ (๑)] ถ้าผู้ซื้อยอมรับ มอบสินค้าก็ให้ถือว่าเวลาที่รับมอบนั้น เป็นกำหนดเวลาส่งมอบสินค้าแทนกำหนดเวลาเดิม

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่สินค้าที่ส่งมอบไม่ถูกต้องตามสัญญา ผู้ซื้อจะเรียกร้องให้ผู้ขายส่งมอบ สินค้าอื่นที่ถูกต้องตามสัญญาแทน (Substitute goods) ได้ต่อเมื่อผู้ขายฝ่าฝืนข้อตกลงที่ทำให้ผู้ซื้อ สูญเสียสิทธิประโยชน์ที่เป็นสาระสำคัญแห่งสัญญา (Fundamental Breach) และผู้ซื้อได้แสดงเจตนา เรียกร้องเช่นนั้นไปพร้อมกับการแจ้งให้ผู้ขายทราบถึงความไม่ถูกต้องของสินค้าตามมาตรา ๒๗ หรือภายในเวลาอันสมควรหลังจากการแจ้งนั้น [ที่มา: CISG Article ๔๖ (๒)]

ในกรณีที่มีได้มีการเรียกให้ผู้ขายส่งมอบสินค้าแทนตามวรรคหนึ่ง ผู้ซื้อจะเรียกร้องไปพร้อม กับการแจ้งให้ผู้ขายทราบถึงความไม่ถูกต้องของสินค้าตามมาตรา ๒๗ หรือภายในเวลาอันสมควร

หลังการแจ้งนั้น ขอให้ผู้ขายซ่อมแซมหรือแก้ไขสินค้าที่ส่งมอบให้ถูกต้องตรงตามสัญญาก็ได้ เว้นแต่ตามพฤติการณ์แห่งกรณีจะไม่เป็นการสมควรที่จะเรียกร้องเช่นนั้น [ที่มา: CISG Article ๔๖ (๓)]

หมวด ๔

ภาระความเสี่ยงต่อการสูญหาย เสียหาย หรือทำลายของสินค้า

มาตรา ๓๑ ภาระความเสี่ยงต่อการสูญหาย หรือเสียหาย ของสินค้าจะตกแก่ผู้ซื้อหรือผู้ขาย และจะผ่านไปตกแก่อีกฝ่ายหนึ่งเมื่อใด ย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หากสัญญาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่เป็นการซื้อขายที่จะต้องมีการขนส่งสินค้าโดยผู้ขนส่ง และผู้ขายมิได้มีหน้าที่ส่งมอบสินค้า ณ สถานที่ใดโดยเฉพาะ ภาระความเสี่ยงย่อมตกแก่ผู้ซื้อเมื่อผู้ขายได้ส่งมอบสินค้านั้นให้แก่ผู้ขนส่งคนแรก แต่หากผู้ขายมีหน้าที่ต้องส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ขนส่ง ณ สถานที่ใดโดยเฉพาะ ภาระความเสี่ยงยังไม่ผ่านไปยังผู้ซื้อจนกว่าผู้ขายจะได้กระทำทุกประการเพื่อส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ขนส่ง ณ สถานที่นั้นแล้ว ความข้างต้นย่อมมีผลบังคับแม้ว่าผู้ขายจะยังคงยึดถือเอกสารที่ควบคุมการจำหน่ายจ่ายโอนสินค้าไว้ก็ตาม [ที่มา: CISG Article ๖๗ (๑)]

ไม่ว่ากรณีจะเป็นเช่นไร หากยังมีได้มีการบ่งระบุตัวสินค้าที่ส่งให้ชัดเจนโดยการทำเครื่องหมายไว้ที่ตัวสินค้า หรือระบุไว้ในเอกสารกำกับ การขนส่งหรือโดยการแจ้งให้ผู้ซื้อได้ทราบ หรือโดยวิธีการอื่น ภาระความเสี่ยงยังไม่ผ่านไปตกแก่ผู้ซื้อ [ที่มา: CISG Article ๖๗(๒)]

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่เป็นการซื้อขายสินค้าที่อยู่ในระหว่างขนส่ง ภาระความเสี่ยงย่อมผ่านไปตกแก่ผู้ซื้อตั้งแต่ขณะเมื่อได้ทำสัญญา แต่ถ้าผู้ขนส่งได้ออกเอกสารกำกับการขนส่งให้ และมีพฤติการณ์แสดงว่าคู่สัญญาประสงค์จะให้ภาระความเสี่ยงตกแก่ผู้ซื้อตั้งแต่เวลาที่ได้มีการส่งมอบสินค้านั้นแก่ผู้ขนส่ง ก็ให้เป็นไปตามความประสงค์ของคู่สัญญา เว้นแต่ผู้ขายได้รู้หรือควรจะได้รู้ถึงความสูญหาย เสียหาย หรือทำลายของสินค้านั้นอยู่แล้วในขณะทำสัญญา และไม่ได้แจ้งแก่ผู้ซื้อ [ที่มา: CISG Article ๖๘]

มาตรา ๓๔ ในกรณีอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ภาระความเสี่ยงย่อมตกเป็นพับแก่ผู้ซื้อเมื่อผู้ซื้อได้รับมอบสินค้า หากผู้ซื้อเป็นฝ่ายผิดที่ไม่รับมอบสินค้าตามกำหนด ก็ให้ภาระความเสี่ยงตกแก่ผู้ซื้อทันทีที่ผู้ขายได้กระทำการอันตนจะพึงต้องทำเพื่อส่งมอบสินค้านั้นทุกประการแล้ว (When the goods are placed at the buyer's disposal) แต่ถ้าผู้ซื้อจะต้องรับมอบ

สินค้า ณ สถานที่ที่มีใช้สถานประกอบการของผู้ขาย ภาระความเสี่ยงยังไม่ผ่านไปยังผู้ซื้อจนกว่าจะถึงกำหนดส่งมอบและผู้ซื้อได้รู้ถึงการที่ผู้ขายได้กระทำเพื่อส่งมอบสินค้าให้แก่ตน ณ สถานที่นั้นแล้ว

[ที่มา: CISG Article ๖๙ (๑) (๒)]

หมวด ๕

การดูแลรักษาสินค้าระหว่างรอการส่งมอบหรือส่งคืน

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ซื้อรับมอบสินค้าหรือการชำระราคาล่าช้า หากสินค้ายังอยู่ในความครอบครองหรืออำนาจจำหน่ายจ่ายโอนของผู้ขาย ผู้ขายจำเป็นต้องจัดการดูแลรักษาสินค้านั้นตามสมควรแก่พฤติการณ์ในระหว่างรอการส่งมอบ และย่อมมีสิทธิยึดหน่วงสินค้านั้น รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ได้จนกว่าจะได้รับชดเชยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการจัดการดูแลรักษาสินค้าตามสมควรจากผู้ซื้อ [ที่มา: CISG Article ๘๕]

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้ซื้อไม่มีสิทธิที่จะส่งคืนสินค้าที่ได้รับมอบไว้ ผู้ซื้อจะต้องจัดการดูแลรักษาสินค้านั้นตามสมควรแก่พฤติการณ์ในระหว่างรอการส่งคืน และย่อมมีสิทธิยึดหน่วงสินค้านั้น รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ได้จนกว่าจะได้รับชดเชยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการจัดการดูแลรักษาสินค้าตามสมควรจากผู้ขาย [ที่มา: CISG Article ๘๖ (๑)]

ในกรณีที่ผู้ซื้อไม่มีสิทธิที่จะไม่รับมอบสินค้า แต่สินค้าได้ถูกส่งไปให้ผู้ซื้อยังสถานที่ส่งมอบที่กำหนดไว้แล้ว ผู้ซื้อมีหน้าที่ต้องเข้าครอบครองสินค้าและดูแลรักษาสินค้านั้นแทนผู้ขายโดยไม่ต้องชำระราคา ทั้งยังมีสิทธิยึดหน่วงสินค้าดังกล่าวรวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ได้จนกว่าจะได้รับชดเชยค่าใช้จ่ายตามสมควรจากผู้ขาย เว้นแต่ผู้ขายหรือตัวแทนของผู้ขายจะอยู่นั้นด้วยแล้ว หรือการเข้าครอบครองและดูแลรักษาสินค้าแทนผู้ขายในกรณีนี้จะก่อให้เกิดภาระหรือค่าใช้จ่ายแก่ผู้ซื้อมากเกินไปเกินสมควรแก่พฤติการณ์ [ที่มา: CISG Article ๘๖ (๒)]

มาตรา ๓๗ ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาสินค้าตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ มีสิทธิที่จะ

(๑) ฝากสินค้านั้นไว้ในคลังสินค้าของบุคคลภายนอก โดยให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เว้นแต่ค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นจะสูงเกินสมควร [ที่มา: CISG Article ๘๗]

(๒) ขายสินค้านั้นโดยวิธีที่เหมาะสม ในกรณีที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในการรับมอบ หรือรับคืนสินค้านั้นดองล่าช้าเกินสมควร หรือล่าช้าเกินสมควรในการชำระราคาหรือชดเชยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

กับการจัดการดูแลรักษาสินค้าล่าช้าเกินสมควร แต่จะต้องบอกกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งนั้นได้ทราบล่วงหน้าตามสมควรก่อนนำออกขาย [ที่มา: CISG Article ๘๘ (๑)]

ในกรณีที่สินค้าที่ดูแลรักษา นั้นเป็นของที่เสื่อมสภาพได้อย่างรวดเร็ว หรือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดูแลรักษาสินค้าจะสูงเกินสมควร ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาจะต้องกระทำการตามสมควรเพื่อจัดให้มีการขายสินค้านั้นโดยวิธีที่เหมาะสม โดยจะต้องบอกกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้ทราบล่วงหน้าเท่าที่พอจะทำได้ [ที่มา: CISG Article ๘๘ (๒)]

เมื่อได้ขายสินค้าไปตามความในวรรคหนึ่ง (๒) หรือวรรคสองแล้วผู้มีหน้าที่ดูแลรักษามีสิทธิหักเงินที่ขายได้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดูแลรักษาสินค้าและค่าใช้จ่ายในการขายสินค้านั้นเท่าที่ตนได้เสียไป ส่วนที่เหลือให้ส่งคืนแก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งหรือผู้อื่นที่มีสิทธิดีกว่า [ที่มา : CISG Article ๘๘ (๓)]

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่สัญญาที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี